

पुनर्वास नगरपालिका स्थानीय राजपत्र

कञ्चनपुर जिल्ला, सुदूरपश्चिम प्रदेश, नेपाल

भाग १, बर्ष ६, अंक ५, संख्या २१, २०८० साल अषाढ २४ गते,
आइतवार

पुनर्वास नगरपालिकाको साभेदारी कार्यक्रम संचालन तथा ब्यवस्थापन गर्ने सम्बन्धी ऐन,
२०८०

पुनर्वास नगरपालिकाको नगरसभाको बैठकबाट मिति २०८०।०३।०८ गते स्वीकृत भएको पुनर्वास नगरपालिकाको साभेदारी कार्यक्रम संचालन तथा ब्यवस्थापन गर्ने सम्बन्धी ऐन, २०८० स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को दफा १०२ को उपदफा (३) बमोजिम सर्वसाधारणको जानकारीका लागि देहाय बमोजिम प्रकाशन गरिएको छ ।

पुनर्वास नगरपालिकाको साभेदारीमा कार्यक्रम संचालन तथा व्यवस्थापन गर्ने सम्बन्धी ऐन, २०८०

प्रस्तावना

निजी तथा गैर सरकारी क्षेत्रसँगको साभेदारीको माध्यमबाट शिक्षा, स्वास्थ्य, कृषि, पशु विकास, रोजगारी, आयआर्जनको अवसर, पूर्वाधार निर्माण, विपत् व्यवस्थापन तथा जलवायु परिवर्तन, खानेपानी तथा सरसफाई, वन तथा वातावरण संरक्षण, संस्थागत विकास तथा सुशासन, सहकारी संस्थाहरूको सबलीकरण तथा स्थानीय उत्पादनको बजारीकरण लगायतका कार्यक्रमका लागि साभेदारीको माध्यमबाट सर्वसाधारणलाई भरपर्दो, किफायती र सर्वशुलभ रूपमा सेवा सुविधा उपलब्ध गराउने सम्बन्धमा आवश्यक व्यवस्था गर्न वाञ्छनीय भएकोले पुनर्वास नगरपालिकाले यो ऐन बनाएको छ। नेपालको संविधानको धारा २२६ मा उल्लेख भए अनुसार नगरसभाले अनुसूची ८ बमोजिमको सूचीमा उल्लेखित विषयमा आवश्यक कानून बनाउन सक्ने व्यवस्था गरेको र उक्त सूचिमा “स्थानीय स्तरको विकास योजना र परियोजनाहरू” को अधिकार समावेश गरिएको छ। साथै स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा १०२ (१) बमोजिम नगरसभाले आफ्नो अधिकारक्षेत्र भित्रका विषयमा ऐन बनाउन सक्ने अधिकारको प्रयोग गरी पुनर्वास नगरपालिकाको नगरसभाले यो ऐन बनाएको छ।

परिच्छेद-१

प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ: (१) यस ऐनको नाम “पुनर्वास नगरपालिकाको साभेदारीमा कार्यक्रम संचालन तथा व्यवस्थापन गर्ने सम्बन्धी ऐन, २०८०” रहेको छ।

(२) यो ऐन नगरसभाले पारित गरी स्थानिय राजपत्रमा प्रकाशित भएको मिति देखि लागु हुनेछ।

(३) यो ऐन पुनर्वास नगरपालिका क्षेत्रमा लागु हुनेछ।

२. परिभाषा: विषय र प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस ऐनमा:

(क) “नगरपालिका” भन्नाले पुनर्वास नगरपालिकालाई सम्झनुपर्छ।

(ख) “कार्यक्रम” भन्नाले यस ऐनको दफा ३ बमोजिम पुनर्वास नगरपालिकासँग साभेदारीमा संचालन गरिने कार्यक्रम सम्झनुपर्छ।

(ग) “लाभग्राही” भन्नाले यस ऐन बमोजिमको सेवा सुविधा उपभोग गर्ने व्यक्ति तथा समुदायलाई सम्झनु पर्छ।

(घ) “प्रस्तावक” भन्नाले दफा ५ बमोजिम पुनर्वास नगरपालिकासँग साभेदारीमा कार्यक्रम सञ्चालन गर्नका लागि प्रस्तावना पेश गर्ने वा आवेदन दिने व्यक्ति, कम्पनी, फर्म, राष्ट्रिय गैरसरकारी संस्था, सामुदायिक संस्था, सहकारी, अन्य संघ संस्थालाई सम्झनुपर्छ।

- (ड) “स्थानीय सरकार” भन्नाले पुनर्वास नगरपालिकालाई सम्झनु पर्छ ।
- (च) “सम्झौता” भन्नाले कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न दफा ८ बमोजिम पुनर्वास नगरपालिकाले प्रस्तावकसँग गरेको साभेदारी सम्झौता सम्झनु पर्छ ।
- (छ) “साभेदारी” भन्नाले साभेदारीको अवधारणा अनुरूप कुनै पनि कार्यक्रमको तर्जुमा, संचालन तथा व्यवस्थापनका साथै आँशिक वा पूर्ण रूपमा वित्तिय लगानी गर्ने गरी यस पुनर्वास नगरपालिका र साभेदारबीच भएको करारीय प्रबन्ध सम्झनु पर्छ ।
- (ज) “साभेदार” भन्नाले यस पुनर्वास नगरपालिका सँग साभेदारी गरी दफा ३ बमोजिमको कार्यक्रम संचालन गर्नका लागि दफा ८ बमोजिम सम्झौता गर्ने प्रस्तावक सम्झनुपर्छ ।
- (झ) “तोकिएको” वा “तोकिए बमोजिम” भन्नाले यस ऐन अन्तर्गत बनेको नियम, कार्यविधी वा निर्देशिकामा तोकिएको वा तोकिए बमोजिम सम्झनु पर्छ ।
- (ञ) “नगरसभा” भन्नाले नगरपालिकाको नगरसभा सम्झनुपर्दछ ।
- (ट) “कार्यपालिका” भन्नाले नगरकार्यपालिका सम्झनुपर्दछ ।

परिच्छेद २

कार्यक्रमको पहिचान तथा स्वीकृति

३. साभेदारीमा कार्यक्रम सञ्चालन गर्न सकिने: (क) यस पुनर्वास नगरपालिकासँग मिलेर अल्पकालिन तथा दिर्घकालिन समयावधिको लागि लागत तथा प्राविधिक साभेदारीमा कार्यक्रम सञ्चालन गर्न सकिनेछ ।

(ख) यस ऐन बमोजिम संचालन हुने कार्यक्रम पुनर्वास नगरवासीको जीवनस्तरमा सुधार ल्याउने, रोजगारी सृजना गर्ने तथा गरिबी निवारण गर्न उन्मुख हुनुपर्ने छ ।

(ग) नगरपालिकाले सञ्चालन गर्ने कार्यमा लागत न्यूनीकरण गरी भौतिक, आर्थिक तथा मानव स्रोत र साधनको अधिकतम उपयोग र प्रभावकारी परिचालन गर्ने ।

(घ) साभेदारीमा कार्यक्रम संचालन गर्नका लागि पहिचान भएका क्षेत्रहरुमा आवश्यक थप विषयगत प्राविधिक दक्षता भएका साभेदारसँग सहकार्य गर्ने ।

(ड) वृहत पूर्वाधार र ठुला आयोजनाको लागि स्रोत सुनिश्चित गर्ने ।

(च) असल अभ्यास र अनुभवहरुको आदान प्रदान गर्ने ।

साभेदारीमा संचालन गरिने कार्यक्रमको विषयगत क्षेत्र यस **पुनर्वास** नगरपालिकाले कार्यविधी बनाएर तय गर्नेछ ।

४. साभेदारीमा संचालन गरिने कार्यक्रममा देहायका विशेषताहरु हुनुपर्नेछ ।

- (क) साभेदारले कम्तीमा ३० प्रतिशत लागत साभेदारी गरेको,
- (ख) साभेदारलाई दिगो सामुदायिक विकास कार्यक्रम, पूर्वाधार विकास तथा मर्मत लगायतका कार्यहरु गर्ने गरी जिम्मेवारी दिईएको वा व्यवस्थापनका लागि सम्झौता भएको,
- (ग) योजना तथा कार्यक्रमको कार्यान्वयन अवधि स्पष्ट भएको ।

५. कार्यक्रम पहिचान तथा कार्यान्वयनकालागि प्रस्ताव आह्वान प्रकृया :

(१) **पुनर्वास** नगरपालिकाले यस ऐन बमोजिम **पुनर्वास** नगरसभाले स्वीकृत गरेका वा कार्यपालिकाले आवश्यकता महशुस गरेका एक वर्षीय वा दिर्घकालीन योजना तथा कार्यक्रमहरु, जसको कार्यान्वयनका लागि साभेदारको लागत तथा प्राविधिक सहयोग आवश्यकता पर्दछ, ती कार्यक्रमहरुको पहिचान गर्नेछ ।

(२) **पुनर्वास** नगरपालिकाले स्वीकृत साभेदारी कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि सार्वजनिक सूचना प्रकाशन गरी आशय पत्र आह्वान गर्नुपर्नेछ । आशय पत्रको सूचनामा देहायका विवरण खुलाउनु पर्नेछ ।

- क) आशयपत्र पेश गर्ने कार्यालय वा निकाय,
- ख) आशयपत्र पेश गर्ने अवधि,
- ग) आशयपत्रमा खुलाउनु पर्ने विवरण,
- घ) आशयपत्र साथ संलग्न गर्नु पर्ने कागजातहरु,
- ङ) प्रस्तावकको प्राविधिक तथा आर्थिक क्षमता
- च) तोकिए बमोजिमका अन्य विवरण ।

(३) संक्षिप्त सूची तयार पार्ने : उप-दफा २ बमोजिम आशय पत्र प्राप्त भएपछि तोकिए बमोजिमको आधारमा मूल्यांकन गरी तोकिएका प्रक्रिया बमोजिम प्रस्तावकहरुको संक्षिप्त सूची तयार गर्नुपर्नेछ ।

(४) प्रस्ताव आह्वान गर्ने: सूचीमा परेका प्रस्तावकहरुसंग तोकिए बमोजिमका विषयहरु खुलाई सूचनामा उल्लेखित अवधीभित्र तोकिएको ढाँचामा प्रस्ताव आह्वानको लागि सूचना प्रकाशित गर्नेछ ।

(५) प्रस्ताव आह्वानको सूचनाको ढाँचा, आवेदन पत्र तथा प्रस्तावको ढाँचा तोकिए बमोजिम हुनेछ।

(६) प्रस्ताव छनौट: (क) पालिकाले तोकिए बमोजिमको मूल्यांकन समिति गठन गरी तोकिएका अवधि भित्र तोकिएको प्राविधिक तथा आर्थिक मूल्यांकनका आधारमा प्रस्ताव छनौट गर्नुपर्नेछ ।

(ख) पालिकाले सूचिकृत भएका साभेदार संस्थाहरु मध्ये बाट कुनै एक साभेदार संस्थाले मात्र आर्थिक र प्राविधिक प्रस्ताव पेश गरेको भएमा कार्यालयले नगरसभाको बैठकमा छलफलको लागी सिफारिस

गर्ने र सिफारिस पश्चात नगरसभा बैठकले स्वीकृत गरेको साभेदार संस्था संग सम्झौता गरी कार्यालयले कार्यक्रम संचालन गर्नुपर्नेछ ।

६. कार्यक्रमको कार्यान्वयन तथा व्यवस्थापन:

(१) **पुनर्वास** नगरपालिकाले यस ऐन बमोजिम कार्यक्रमको व्यवस्थापन, समन्वय, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गर्नको लागि विभिन्न समिति, उप-समिति तथा कार्यदल गठन गर्न सक्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम गठन गरिएका समिति, उप-समिति तथा कार्यदलका पदाधिकारी, काम, कर्तव्य र अधिकार तोकिए बमोजिम हुनेछ।

(३) अनुदान उपलब्ध गराउन सकिने: कार्यक्रम कार्यान्वयनको क्रममा **पुनर्वास** नगरपालिकाले आवश्यक नियम, कार्यविधि, निर्देशिका वा मापदण्ड बनाई अनुदान उपलब्ध गराउन सक्नेछ ।

परिच्छेद -३

साभेदारी सम्झौता सम्बन्धी व्यवस्था

७. **सम्झौता गर्ने:** (१) **पुनर्वास** नगरपालिकाले दफा ५ को उपदफा (६) मा उल्लेख भएको मूल्यांकन समितिको सिफारिश बमोजिम प्रस्तावकसँग आवश्यकता अनुसार वार्ता गरीसाभेदारी सम्झौता गर्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम गरिएको सम्झौताको ढाँचा सम्झौता गर्ने पक्षहरूले कार्यान्वयन गर्न लागिएको कार्यक्रमको आवश्यकता अनुसार तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

परिच्छेद-४

साभेदारी कार्यक्रमको वित्तिय व्यवस्थापन, प्रगति प्रतिवेदन तथा भुक्तानी

८. **वित्तिय व्यवस्थापन, प्रगति प्रतिवेदन तथा भुक्तानी** (१) यस **पुनर्वास** नगरपालिकाको कार्यक्रममा टेवा पुर्याउने उद्देश्यले साभेदारीमा आएका साभेदारहरूलाई कार्यक्रम संचालन गर्नका निमित्त तोकिए बमोजिम पेशकी उपलब्ध गराउन सकिनेछ । यसरी **पुनर्वास** नगरपालिका सँग साभेदारीमा आउने साभेदारलाई कार्यक्रम संचालन गर्नको लागि पेशकी प्रदान गर्दा साभेदारले गर्ने लागत तथा प्राविधिक वा दुवै सहभागिताको स्तर र साभेदारको संलग्नताको उद्देश्य आर्थिक प्रतिफल प्राप्त गर्ने रहे नरहेको विचार गरी पेशकी जमानत आवश्यक नपर्ने गरी व्यवस्था गर्न सकिनेछ । पेशकी जमानत आवश्यक हुने नहुने व्यहोरा प्रस्तावमा उल्लेख गर्नुपर्नेछ ।

(२) साभेदारी कार्यक्रमको प्रकृति र आवश्यकता अनुसार भौतिक तथा वित्तिय प्रगति प्रतिवेदन तथा बिल भर्पाइ सम्झौतामा तोकिए बमोजिमको ढाँचा र समयमा पेश गर्नुपर्नेछ ।

(३) साभेदारी कार्यक्रमको भुक्तानी गर्ने समय तथा प्रकृत्या दफा ७ अनुसार सम्पन्न गरिएको साभेदारी सम्झौतापत्रमा तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

९. कार्यक्रम अनुगमन तथा मूल्याङ्कन: सम्झौता गरी कार्यक्रमको कार्यान्वयन गर्दा दफा ६(२) बमोजिम गठन भएका समिति, उप-समिति तथा कार्यदलले कार्यक्रमको अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गर्नेछन् वा विशेषज्ञ मार्फत पनि गराउन सकिनेछ ।

परिच्छेद-५

विविध

१०. विवादको समाधान: (१) कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने सम्बन्धमा पुनर्वास नगरपालिका र साभेदारबीच कुनै विवाद उत्पन्न भएमा त्यस्तो विवाद आपसी समझदारीबाट ३० दिनभित्र समाधान गर्नु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम आपसी समझदारीबाट विवाद समाधान नभएको खण्डमा सम्झौतामा उल्लेख भएको हकमा सोही बमोजिम र उल्लेख नभएको अवस्थामा प्रचलित कानून बमोजिम हुनेछ।

११. स्थानीय स्रोत, साधन र जनशक्तिको उपयोग गर्नु पर्ने : साभेदारले कार्यक्रम कार्यान्वयनको सिलसिलामा सम्भव भएसम्म स्थानीय स्रोत, साधन, जनशक्ति र मुलुकभित्र उत्पादन हुने वस्तु तथा सेवा उपयोग गर्नु पर्नेछ ।

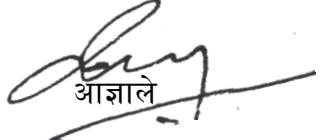
१२. नियम बनाउने अधिकार : यस ऐनमा व्यवस्था भएका प्रावधानको कार्यान्वयन गर्न पुनर्वास नगरपालिकाले आवश्यक नियमबनाउन सक्नेछ ।

१३. कार्यविधि तथा निर्देशिका बनाउन सक्ने : यस ऐनमा व्यवस्था भएका प्रावधानको कार्यान्वयन गर्न पुनर्वास नगरपालिकाले आवश्यक कार्यविधि, निर्देशिका वा मापदण्ड बनाउन सक्नेछ ।

१४. संशोधन तथा हेरफेर: यस ऐनको कार्यान्वयनलाई व्यवस्थित र प्रभावकारी बनाउन पुनर्वास नगरपालिकाले आवश्यकता अनुसार संशोधन तथा हेरफेर गर्न सक्नेछ ।

१५. बाधा अडकाउ फुकाउने र व्याख्या गर्न सक्ने : यस ऐनको कार्यान्वयनमा कुनै समस्या उत्पन्न भएमा बाधा अडकाउ फुकाउने र व्याख्या गर्ने अधिकार पुनर्वास नगरपालिकामा निहित हुनेछ ।

आज्ञाले

गणेश सिंह ऐरी

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत